

Dosarul nr. 2rci-58/24
2-23175540-01-2rci-11062024

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. N. Bobu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, Iu. Grosu, A. Ciobanu)

D E C I Z I E

31 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Banca Națională a Moldovei,
în cauza civilă, la cererea introductivă depusă de OCN „Corporația de Finanțare Rurală” și cererea de alăturare depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale privind intentarea procesului de insolvență față de Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți”,

împotriva încheierii din 14 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Banca Națională a Moldovei ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept,

c o n s t a t ă :

La 07 decembrie 2023, OCN „Corporația de Finanțare Rurală” a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de AEÎ „Colicăuți”.

Prin încheierea din 08 decembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul OCN „Corporația de Finanțare Rurală” privind intentarea procesului de insolvență față de AEÎ „Colicăuți” și s-a numit în calitate de administrator provizoriu Ciobanu Daniela (f. d. 36-37).

La data de 25 ianuarie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale în calitate de creditor, a depus cerere de alăturare la cererea introductivă depusă de OCN „Corporația de Finanțare Rurală” privind intentarea procesului de insolvență față de AEÎ „Colicăuți” (f. d. 45-47 Vol. I).

Prin hotărârea din 07 februarie 2024 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-au respins ca neîntemeiate cererile introductive înaintate de creditorii OCN „Corporația de Finanțare Rurală” și Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a refuzat în intentarea procesului de insolvență față de AEÎ „Colicăuți” (f. d. 65-72 Vol. II).

La 22 februarie 2024, Banca Națională a Moldovei a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 07 februarie 2024 a Judecătoriei Edineț, sediul Central (f. d. 63-64 Vol. II).

Prin încheierea din 14 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de înaintată de Banca Națională a Moldovei ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 23 mai 2024, Banca Națională a Moldovei a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, a invocat că la examinarea cauzelor de insolvabilitate în privința asociațiilor de economii și împrumut, participarea reprezentantului Băncii Naționale a Moldovei este obligatorie.

De asemenea, a menționat că luând în considerație statutul și atribuțiile Băncii Naționale a Moldovei, legiuitorul a prevăzut participarea obligatorie a Băncii Naționale a Moldovei în procesele de insolvabilitate intentate în privința asociațiilor de economii și împrumut, având ca scop prezentarea poziției de specialitate a organului de supraveghere, astfel încât să permită judecătorului să elucideze pe deplin toate circumstanțele care vizează situația financiară a entității supravegheate.

Astfel, a specificat că deși cadrul legal stabilește că participarea Băncii Naționale a Moldovei în procesele de insolvabilitate în privința asociațiilor de economii și împrumut este obligatorie, instanța de fond a examinat cererea creditorului și a emis hotărârea fără atragerea Băncii Naționale în proces.

Prin urmare, prin emiterea hotărârii instanței de fond a fost afectat dreptul Băncii Naționale a Moldovei de a participa în procesul de insolvabilitate care vizează entitatea supravegheată de Banca Națională a Moldovei.

Deci, a susținut că este neîntemeiat argumentul instanței de apel cu referire la faptul că Banca Națională a Moldovei nu ar fi în drept să declare apel, pe motiv că nu este parte la proces, or, Banca Națională a Moldovei se atrage obligatoriu în toate procesele de insolvabilitate intentate în privința asociațiilor de economii și împrumut, în temeiul art. 245 alin. (2) din Legea insolvabilității.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că Curtea de Apel Bălți a emis încheierea contestată la data de 14 mai 2024.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 mai 2024, prin intermediul poștei electronice în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că OCN „Corporația de Finanțare Rurală” a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de AEÎ „Colicăuți”.

Prin încheierea din 08 decembrie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Central, s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul OCN „Corporația de Finanțare Rurală” privind intentarea procesului de insolvență față de AEÎ „Colicăuți” și s-a numit în calitate de administrator provizoriu Ciobanu Daniela (f. d. 36-37).

La 25 ianuarie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale în calitate de creditor, a depus cerere de alăturare la cererea introductivă depusă de OCN „Corporația de Finanțare Rurală” privind intentarea procesului de insolvență față de AEÎ „Colicăuți” (f. d. 45-47 Vol. I).

Prin hotărârea din 07 februarie 2024 a Judecătorei Edineț, sediul Central, s-au respins ca neîntemeiate cererile introductive înaintate de creditorii OCN „Corporația de Finanțare Rurală” și Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a refuzat în intentarea procesului de insolvență față de AEÎ „Colicăuți” (f. d. 65-72 Vol. II).

La 22 februarie 2024, Banca Națională a Moldovei a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 07 februarie 2024 a Judecătorei Edineț, sediul Central (f. d. 63-64 Vol. II).

Prin încheierea din 14 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de înaintată de Banca Națională a Moldovei ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În conformitate cu art.369 alin.(1) lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare.

În conformitate cu art. 360 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să declare apel: părțile și alți participanți la proces; reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege; martorul, expertul, specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Articolul 55 din Codul de procedură civilă indică că, se consideră participanți la proces: părțile, intervenienții, procurorul, petiționarii, persoanele care, în conformitate cu art. 7 alin. (2), art. 73 și art. 74, sunt împuternicite să adreseze în instanță cereri în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane sau care intervin în proces pentru a depune concluzii în apărarea drepturilor unor alte persoane, precum și persoanele interesate în cauzele privind aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie și în cauzele cu procedură specială.

În conformitate cu art. 59 din Codul de procedură civilă, parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

În cazurile prevăzute de lege, pot fi parte în proces asociațiile și societățile care nu au personalitate juridică, dar care dispun de organe de conducere proprii.

Parte în procesul civil poate fi Republica Moldova, reprezentată de Guvern și de organele împuternicite să exercite o parte din funcțiile Guvernului, precum și unitățile administrativ-teritoriale, reprezentate prin împuterniciții lor în modul prevăzut de lege.

În cazul intentării unui proces la cererea persoanelor și organelor împuternicite prin lege să se adreseze în instanță pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unei alte persoane, aceasta din urmă este înștiințată despre inițierea procesului, urmînd să participe la el în calitate de reclamant.

În conformitate cu art. 37 alin. (2) din Legea insolvenței, hotărârea de respingere a cererii introductive poate fi atacată cu apel de către participanții la proces.

Din materialele cauzei rezultă că cererea introductivă a fost depusă de creditorii OCN „Corporația de Finanțare Rurală” și Casa Națională de Asigurări Sociale privind intentarea procesului de insolvență față de AEÎ „Colicăuți”, pe când Banca Națională a Moldovei nu deține niciuna din calitățile procesuale specificate în art. 55 și 360 din Codul de procedură civilă și art. 37 alin. (2) din Legea insolvenței.

În contextul enunțat, Completul de judecată consideră corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel depusă de Banca Națională a Moldovei, pe motiv că a fost depusă de o persoană care nu este în drept să exercite această cale de atac.

Din considerentele expuse supra și avînd în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de recurent sunt nejustificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Banca Națională a Moldovei.

Se menține încheierea din 14 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea introductivă depusă de OCN „Corporația de Finanțare Rurală” și cererea de alăturare depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale privind intentarea procesului de insolvență față de Asociația de Economii și Împrumut „Colicăuți”.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni